

Aan: **Gemeenteraad gemeente Buren**
Postbus 23
4020 BA MAURIK

Opheusden, 14 november 2022

Betreft: **Visie TCO op huisvesting arbeidsmigranten in de gemeente Buren 15-11-2022**

Geachte heer/mevrouw,

In deze notitie gaan we nader in op “Beleidskader Huisvesting Arbeidsmigranten Buren”.

Aanleiding:

- Toenemende discussie in de samenleving;
- Al dan niet terechte zorg over de kwaliteit van de huisvesting;
- Huisvesting al dan niet te behoeve van bedrijven in de eigen gemeente, maar ook druk op de woningmarkt voor het invullen van arbeidsbehoefte elders; het wegtrekken van goedkopere woningen;
- Afgeleide vraagstukken als parkeerdruk in bepaalde wijken.

De noodzaak voor en het belang van de inzet van arbeidsmigranten voor de laanboomteelt, bestaat uit de volgende overwegingen:

- De voorkeur van de laanboomkwekers is medewerkers uit Nederland aan te trekken, vanwege de taalbeheersing en de communicatie binnen het bedrijf en met derden;
- Laanboomkwekers erkennen en ervaren de noodzaak om die groep Nederlands sprekenden aan te moeten vullen met arbeidsmigranten;
- Voor de laanboomteelt is het van belang dat de arbeidsmigranten onder goede omstandigheden gehuisvest worden zodat de werknemerstevredenheid goed is waarmee hun inzetbaarheid gewaarborgd kan blijven;
- Voldoende geschikt personeel is essentieel voor het behoud en de versterking van de internationale concurrentiepositie van de laanboomteelt en daarmee voor de bijdragen die bomen leveren aan tal van politiek-maatschappelijke thema's als klimaatadaptatie, biodiversiteit, het vastleggen van CO2, het afvangen van fijn stof of watermanagement.

Kanttekeningen bij en kritiek op het voorgestelde gemeentelijk beleid vanuit TCO:

- Wij kunnen ons prima vinden in de geformuleerde drie uitgangspunten, te weten: waarborging van een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat, waarborging van een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat voor de omgeving, en het juridisch houdbaar en handhaafbaar zijn;
- Verbinding met de Omgevingsvisie is nergens expliciet gemaakt, hetgeen ons bevreemdt;
- In het kader van de gemeentelijke notitie wordt gesteld dat de oogstperiode loopt van april tot oktober; voor boomkwekerij echter ligt die oogstperiode anders, namelijk van oktober-juni;
- TCO gaat er vanuit dat de bestaande gedoogde huisvesting van arbeidsmigranten omgezet gaat worden naar vergunde huisvesting, zonder extra kosten voor de huisvester;

- Huisvester: indien de laanboomkweker de werkgever is, heeft het onze voorkeur dat hij ook de huisvester, vanwege het toezicht en de sociale controle, alsmede ter voorkoming van het oneigenlijk gebruik van de huisvesting voor arbeid elders, al dan niet van seizoensmatig karakter. Bovendien worden hiermee onnodige vervoersbewegingen voorkomen (goed voor de mens en het milieu);
- Huisvesting op de bedrijven in het buitengebied ontlast de toch al krappe woningmarkt in de dorpskernen en voorkomt ook mogelijke overlast aldaar;
- Wij willen geen onderdak bieden aan arbeidsmigranten die elders d.w.z. buiten het bedrijf en buiten de gemeente, werkzaam zijn. Medewerkers die werkzaam zijn op het betreffende bedrijf maar werkzaamheden verrichten op percelen of vestigingen van hetzelfde bedrijf buiten de gemeente Buren, dienen gewoon onder dit beleid te vallen en hun residentie in de gemeente Buren te kunnen hebben;
- TCO vindt het wat gekunsteld onderscheid te maken tussen tijdelijke huisvesting op het terrein van de agrarische werkgever (4 maanden) en permanente huisvesting bij bedrijven. In de praktijk zien we namelijk beide vormen van arbeidsovereenkomsten voorkomen op de laanboomkwekerijen. Slechts een beperkt deel van de arbeidsmigranten werkt een relatief korte periode, terwijl het merendeel van de arbeidsmigranten (nagenoeg) permanent op de kwekerijen wordt ingezet;
- We begrijpen dat Buren in het bijzonder is gericht op short stay arbeidsmigranten waarmee long en medium stay kennelijk minder noodzakelijk worden geacht. TCO betreurt het ten zeerste dat long stay en medium stay ondergewaardeerd en onderbelicht zouden blijven. Laanboomkwekers streven er juist vaak naar arbeidsmigranten op meerjarig in te kunnen zetten. Hiermee ook erkennend dat de inzet van arbeidsmigranten niet een voorbijgaand fenomeen is, maar een structureel gegeven;
- De arbeidsmigranten kunnen direct in dienst zijn van het laanboombedrijf of er werken via een uitzendbureau, in beide gevallen is het denkbaar dat deze medewerkers op het bedrijf of vanwege het bedrijf elders gehuisvest zijn;
- Er wordt door de gemeente een (arbitraire) grens getrokken bij 50 arbeidsmigranten per huisvestingslocatie. Dit zal dikwijls misschien voldoende zijn, maar TCO pleit ervoor ruimte te laten voor eenvoudig toepasbaar maatwerk voor bedrijven die meer arbeidsmigranten nodig hebben om de werkzaamheden naar behoren te kunnen uitvoeren;
- De huisvester wordt belast met het bijhouden van een nachtregister, dit zou in onze optiek vervangen kunnen worden door de arbeidsovereenkomsten met de betreffende medewerkers. Zo voorkomen we onnodige administratieve kosten;
- Voor de arbeidsbehoefte wordt verwezen naar cijfers van de fruit- en groenteteelt. Dat is voor de laanboomteelt geen goede referentie. Een bijkomend probleem vormt de enorme variatie in bedrijfstypen en bedrijfsvoering in de laanboomteelt;
- De kwaliteit van de tijdelijke huisvesting voldoet minimaal aan de meest actuele vereisten van het Keurmerk Stichting Normering Flexwonen (SNF). Het bedrijf en de locatie dienen te zijn aangesloten bij en gecertificeerd door SNF. Daar kunnen we ons in vinden;
- Wij wijzen tevens op het bestaan van het Agrarisch Keurmerk Flexwonen hierin worden de kwaliteit en de veiligheid van tijdelijke huisvesting voor seizoensarbeid geborgd. Werknemersorganisaties FNV en CNV, vaktechnische organisaties KAVB, NFO en Glastuinbouw Nederland, de regionale LTO-organisaties en LTO Nederland hebben het Agrarisch Keurmerk Flexwonen opgericht. Certificering vindt plaats door onafhankelijke Certificerende Instellingen die zijn geaccrediteerd door de Raad van Accreditatie: Control Union Certifications, SGS Nederland en Vinçotte ISACert Nederland;
- TCO pleit er voor dat de gemeente en de ODR beide keurmerken erkennen. Zodra een bedrijf beschikt over 1 van deze twee keurmerken voor de huisvesting van arbeidsmigranten, dan zien de gemeente en de ODR af van verdere controle op die betreffende huisvesting (geen onnodige erfbetreding en kosten).;
- Bovendien leggen de gemeente en de ODR ten opzichte van deze keurmerken geen aanvullende/nadere eisen of voorwaarden op aan de huisvesting van arbeidsmigranten;

- Meer moeite hebben wij met de eis dat de huisvestingsvoorziening vrij toegankelijk dient te zijn vanaf de openbare weg (bijvoorbeeld zonder hek voorzien van sloten en/of codes). Dit is volgens de gemeente onder meer van belang voor de bereikbaarheid van hulpdiensten. Deze eis staat wat ons betreft haaks op de bescherming van mens en goederen tegen bijvoorbeeld onrechtmatig betreden, inbraak of diefstal, en is bovendien niet praktisch. Beter lijkt het ons de bedrijven hierin vrij te laten en bijvoorbeeld uit te gaan van de beheerder;
- Een welstand toets voor de permanente huisvesting achten wij overbodige regelzucht en leiden tot vermijdbare kosten;
- Ons is niet duidelijk wat bedoeld wordt met: "Mocht uit de praktijk blijken dat handhaving op de voorwaarden zoals hierboven gesteld via het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning niet mogelijk is, kan de gemeente ook overgaan tot de invoering van een verplichte exploitatievergunning op grond van de APV". Evenmin is voor ons hiermee helder wanneer deze eis in werking treedt en tot welke gevolgen en eventueel extra kosten dit leidt voor de betreffende ondernemer;
- Bij verkamers kunnen we ons voorstellen dat voor grotere panden 4 personen te beperkend is. Beter is dit aantal te koppelen aan de omvang van het pand;
- Er wordt in de notitie gesteld dat in woningbehoefte ramingen wel rekening gehouden wordt met de huisvesting van arbeidsmigranten; dat is mooi, maar de zin biedt helaas geen inzicht in de mate waarin dat 'rekeninghouden met' ook daadwerkelijk leidt tot extra woonruimte voor deze doelgroep (noch waar, hoeveel en wanneer?);
- Het overleg met TCO wordt weliswaar genoemd, maar dit is de eerste keer dat wij door de gemeente Buren worden betrokken bij overleg over de huisvesting van arbeidsmigranten.

Met vriendelijke groet,

Namens de werkgroep Ruimtelijke Ontwikkeling van Tree Centre Opheusden

Goos Cardol, voorzitter

+31 (0) 6 38 11 46 64 / voorzitter@treecentreopheusden.nl